

**PRIDRUŽITEV  
MED  
EVROPSKO UNIJO  
IN JORDANIJO**

**Pridružitveni svet**

**Bruselj, 25. maj 2022  
(OR. en)**

**UE-RHJ 3304/22  
ADD 1**

**DOPIS**

---

Zadeva: PRILOGA k SKLEPU PRIDRUŽITVENEGA SVETA EU-Jordanija o  
prednostnih nalogah partnerstva EU-Jordanija v obdobju 2021–2027

---

**Prednostne naloge partnerstva EU-Jordanija v obdobju 2021–2027**

**Uvod**

EU in Jordanija vzdržujeta močno partnerstvo. Jordanija je ključna partnerica EU in EU zelo ceni pomembno povezovalno vlogo, ki jo ima Jordanija v regiji. Z namenom nadaljnje krepitve trdnega in večplastnega odnosa med partnericama so bile opredeljene prednostne naloge, ki bodo podpirale izvajanje pridružitvenega sporazuma med EU in Jordanijo, ta pa bo usmerjal partnerstvo v obdobju 2021–2027.

Prednostne naloge partnerstva EU-Jordanija utelešajo skupne cilje evropske sosedske politike glede skupnega območja miru, blaginje in stabilnosti. Predstavljajo njegove glavne lastnosti, razlike in skupno odgovornost ter tudi prožnost za prilagajanje na spreminjajoče se okoliščine v skladu z dogovorom med EU in Jordanijo. Poleg tega se ujemajo s prizadevanji, navedenimi v sklepih Evropskega sveta z dne 10. in 11. decembra 2020<sup>1</sup>, za demokratično, stabilnejše, bolj zeleno in uspešnejše južno sosedstvo kot strateško prednostno nalogo EU.

Prednostne naloge partnerstva vsebujejo tudi cilje nove, ambiciozne in inovativne agende za Sredozemlje, ki je določena v skupnem sporočilu Komisije in visokega predstavnika o južnem sosedstvu z dne 9. februarja 2021<sup>2</sup> in naknadnih sklepih Sveta o prenovljenem partnerstvu z južnim sosedstvom z dne 16. aprila 2021<sup>3</sup> ter namenjena ponovni vzpostavitvi sodelovanja in uresničitvi njegovega neizkoriščenega potenciala. Agenda podpira učinkovito in pravočasno izvajanje skupno dogovorjenih vodilnih pobud iz gospodarskega in naložbenega načrta za države južnega sosedstva<sup>4</sup>, s katerim se bo poglobilo partnerstvo EU z Jordanijo in zagotovila pomoč pri zaščiti naših sredozemskih skupnih dobrin. Nova agenda za Sredozemlje ponuja priložnosti za nova partnerstva glede strateških prednostnih nalog zelenega in digitalnega prehoda, ki bodo prispevala k trajnostnosti, blaginji in odpornosti. EU in Jordanija se bosta pri teh prizadevanjih oprli partnerstvo z Jordanijo in nadgradili izvajanje programa reform v tej državi. V okviru sopredsedovanja Uniji za Sredozemlje bosta še naprej konstruktivno sodelovali in tako spodbujali trdno partnerstvo v Sredozemlju.

Partnerstvo EU-Jordanija bo v skladu z novo agendo še naprej temeljilo na skupnih vrednotah in dialogu ter se razvijalo na podlagi skupne družbeno-gospodarske in politične agende, vključno z reformami in njihovim izvajanju na področjih, kot so dobro upravljanje, vladavina prava, človekove pravice, socialna kohezija in enake možnosti za vse, nediskriminacija, varstvo okolja in podnebja, makroekonomska stabilnost in poslovno okolje. Prizadevalo si bo za zeleno, digitalno, odporno in pravično okrevanje po pandemiji COVID-19 v skladu z agendo za trajnostni razvoj do leta 2030, Pariškim sporazumom in evropskim zelenim dogovorom.

---

<sup>1</sup> EUCO 22/20 z dne 11. decembra 2020.

<sup>2</sup> JOIN(2021) 2 final.

<sup>3</sup> <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7931-2021-INIT/sl/pdf>.

<sup>4</sup> SWD(2021) 23 final.

Spodbujanje dolgoročnega trajnostnega družbeno-gospodarskega okrevanja in ustvarjanja delovnih mest v južnem sosedstvu je ključna skupna prednostna naloga in inovativni temelj nove agende za Sredozemlje. Skupni delovni dokument služb Komisije o gospodarskem in naložbenem načrtu za države južnega sosedstva, ki je priložen sporočilu in v katerem ima Jordanija pomembno mesto, predstavlja odločno prizadevanje za vsebinsko izpopolnitev tega partnerstva in osredotočanje na ključne projekte, s katerimi se bo utrdilo partnerstvo EU z Jordanijo. Izvajanje vodilnih pobud gospodarskega in naložbenega načrta iz nove agende za Sredozemlje bo prispevalo k uresničitvi prednostnih nalog partnerstva in tvorilo pomemben del sodelovanja EU z Jordanijo.

EU bo na podlagi skupnega sporočila ter gospodarskega in naložbenega načrta pa tudi sklepov Sveta združila moči tudi s svojimi državami članicami in tako na ključnih področjih skupnega interesa spodbujala pobude Ekipe Evropa, pri čemer bo gradila na uspešnem odzivu Ekipe Evropa na krizo zaradi COVID-19 tako na svetovni ravni kot tudi v Jordaniji.

Prednostne naloge partnerstva so živ dokument in kažejo izpolnitev vzajemnih zavez.

Partnerstvo in prednostna področja sodelovanja se bodo ohranjali prek rednih **političnih srečanj** na visoki ravni, **dialogov** o gospodarstvu, zaposlovanju in socialnih zadevah, trgovini, pravosodju, človekovih pravicah, demokratičnih procesih, podnebjju in okolju, partnerstva EU-Jordanija za **mobilnost**, sporazuma **EU-Jordanija o znanosti in tehnologiji** in drugih obstoječih področij sodelovanja, zaveze med EU in Jordanijo, da okrepi dialog in sodelovanje na področju **varnosti**, tudi na področju boja proti nasilnemu ekstremizmu in terorizmu ter kibernetike varnosti, ter tekočega **dvostranskega sodelovanja** v podporo Jordaniji.

**Prednostne naloge partnerstva potrjujejo vezi med EU in Jordanijo ter opredeljujejo možnosti za poglobitev vzajemnega sodelovanja.**

Trenutne razmere so še posebno ugodne za utrditev odnosov med EU in Jordanijo na podlagi **skupnih ciljev, vrednot in interesov pri spopadanju s skupnimi izzivi.**

**Pandemija COVID-19 je še dodatno obremenila zdravstveni, izobraževalni in gospodarski sektor ter je velik družbeno-gospodarski izziv.** EU in Jordanija si bosta po tej krizi med drugim lažje opomogli z zeleno in digitalno preobrazbo svojih gospodarstev, okrepitvijo odpornosti ter vključujočim ustvarjanjem blaginje in priložnosti za dostojno delo v svojih skupnostih. EU in njene partnerice bodo v okviru spodbude za vključujoče okrevanje po pandemiji COVID-19 poglobile sodelovanje v boju proti vsem oblikam diskriminacije, tudi na podlagi vere ali prepričanja, in pri spodbujanju enakosti spolov na vseh področjih politike.

**Kriza v Siriji od leta 2011 močno vpliva na Jordanijo, regijo in tudi EU.** EU in Jordanija sta potrdili skupne cilje in skupne interese pri mirovnem procesu in ponovni vzpostavitvi stabilnosti in miru v Siriji. To bo sčasoma omogočilo prostovoljno, varno in dostojno vrnitev beguncev. Pomembno je, da Jordanija medtem ohranja ravni podpore za sirske begunce ter dostop do zaščite, izobraževanja, možnosti preživljanja in storitev.

EU priznava ključno vlogo Jordanije na nacionalnih, regionalnih in mednarodnih prizoriščih ter podpira njeno sodelovanje v večstranskem sistemu. EU Jordaniji izreka priznanje za njeno velikodušno in stalno sprejemanje in zaščito velikega števila beguncev, med katerimi so Sirci, Palestinci, Iračani, Libijci in Jemenci, ki iščejo zatočišče v Jordaniji, ter zagotavljanje izobraževanja, zdravstvenega varstva, možnosti preživljanja in socialne zaščite. EU bo tudi v prihodnje pomagala Jordaniji pri zagotavljanju pomoči beguncem, ki zaprosijo za zaščito v Jordaniji, in krepitvi njene odpornosti, vključno s stalnim sodelovanjem za blaženje posledic pandemije COVID-19. Podpora, ki jo EU nudi Jordaniji pri odzivanju na begunsko krizo, tako kot v preteklosti dopolnjuje dvostranske podporne programe. Nujno se je treba boriti proti revščini, diskriminaciji in neenakostim med spoloma, zagotavljati ustrezno dohodkovno podporo, nediskriminatoren dostop do socialne zaščite v skladu z nacionalnimi okviri, kot je nacionalna strategija Jordanije za socialno zaščito, spodbujati trajnostni razvoj, rast, varovati človekove pravice ter zagotavljati enakopraven dostop do kakovostnih storitev.

Poleg tega si Jordanija še naprej zgledno prizadeva za spodbujanje miru in varnosti na Bližnjem vzhodu, zlasti v bližnjevzhodnem mirovnem procesu, ter ima pri tem pomembno in uravnoteženo vlogo. Poleg tega je zelo koristna tudi vloga Jordanije pri preprečevanju radikalizacije in terorizma ter nasilnega ekstremizma in v boju proti njim. Še en primer vodilne stabilizacijske vloge Jordanije je njeno sodelovanje skupaj z EU Uniji za Sredozemlje, v okviru katere se zavzema za politične rešitve različnih kriz v regiji, regionalno povezovanje in razvoj, trajnostna, zelena, krožna in z viri gospodarna gospodarstva z nizkimi emisijami toplogrednih plinov.

Jordanija in EU bosta v okviru celovitega, prilagojenega in vzajemno koristnega partnerstva ter partnerstva za mobilnost, ki zagotavlja skladen okvir za ukrepe na področju migracij, mobilnosti in varnosti, s katerimi se obravnavajo težave, povezane z upravljanjem meja, preprečevanjem nedovoljenih migracij in mednarodno zaščito<sup>5</sup>, še naprej sodelovali tudi pri reševanju izzivov, povezanih z vsemi vidiki migracij.

Prednostne naloge partnerstva temeljijo na skupnih dosežkih na področjih skupnega interesa, vključno s ciljem spodbujanja nadaljnjega izvajanja reform, s čimer v skladu s prednostnimi nalogami revidiranega programa Mednarodnega denarnega sklada prispevajo k makroekonomski stabilnosti Jordanije in upoštevajo posledice pandemije COVID-19. Prav tako gradijo na zavezah londonske konference „Podpora Siriji in tamkajšnji regiji“ iz leta 2016 ter zavezah mednarodnega pakta, ki so jih oblikovale Jordanija in sogostiteljice navedene konference, katere namen je bil ohranjanje razvojnega napredka Jordanije v okoliščinah nenehne humanitarne pomoči in ustrezne podpore gostiteljske skupnosti. Na naslednjih petih bruseljskih konferencah o podpori prihodnosti Sirije in širše regije je bila obnovljena in okrepljena politična, humanitarna in finančna zaveza mednarodne skupnosti, da bo podprla sirsko prebivalstvo, sosednje države in gostiteljske skupnosti, ki jih je konflikt najbolj prizadel, poleg tega je bil pregledan napredek, ki so ga vlade, donatorji in Združeni narodi dosegli pri izpolnjevanju zavez in zaobljub, sprejetih na navedenih konferencah. EU in Jordanija zaradi nenehne izredne ranljivosti sirskih beguncev in ranljivosti gostiteljskih skupnosti, ki jo je še dodatno povečala pandemija COVID-19, ponovno potrjujeta svojo zavezo, da za vse begunce v Jordaniji zagotovita pomoč in učinkovito zaščito. Pomembno je, da se nadalje izboljša njihov dostop do storitev, zagotovi spoštovanje njihovih človekovih pravic in nadaljujejo prizadevanja za izboljšanje njihovih možnosti za samostojnost ter ustvarijo priložnosti, da bodo lahko prispevali h gospodarskemu razvoju Jordanije. EU in Jordanija bosta pri podpiranju

---

<sup>5</sup> <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-10055-2014-REV-3/sl/pdf>.

beguncev, tudi iz Sirije, sprejeli pristop, ki temelji na ranljivosti in pri katerem je ustrezna pozornost namenjena razmeram v ranljivih gostiteljskih skupnostih.

EU ostaja zavezana, da bo **palestinskim beguncem** še naprej zagotavljala pomoč in zaščito tudi v Jordaniji. EU in Jordanija sta v zvezi s tem poudarili ključno vlogo *Agencije Združenih narodov za pomoč in zaposlovanje* palestinskih beguncev na Bližnjem vzhodu (UNRWA), ki jo ima ta v skladu s svojim mandatom, navedenim v ustreznih resolucijah Združenih narodov, pri zagotavljanju varnosti in stabilnosti v regiji, ter se zavezali, da bosta agencijo še naprej politično in finančno podpirali. Zavedata se pomembne vloge, ki jo še naprej ima UNRWA, in se zavezujeta, da jo bosta podpirali pri izvajanju njenega mandata na področjih njenega delovanja, pa tudi pri reformah poslovanja in upravnih reformah za povečanje preglednosti, odgovornosti in dobrega finančnega poslovanja, ki se jih je lotila agencija, ter se pri donatorski skupnosti zavzemali za vzdržnejše in predvidljivejše večletno financiranje in za pravično porazdelitev bremena.

## **PREDNOSTNE NALOGE**

Prednostne naloge partnerstva odražajo skupne interese in se osredotočajo na tista področja, kjer prinaša sodelovanje med EU in Jordanijo obojestranske koristi. EU in Jordanija sta v skladu s skupnim sporočilom in sklepi Sveta zavezani okrepitvi sodelovanja pri različnih ukrepih na naslednjih ključnih področjih politike: krepitev odpornosti in medsebojne povezanosti/udeležbe v svetovnem gospodarstvu, zagotavljanje blaginje ter izkoriščanje priložnosti dvojnega zelenega in digitalnega prehoda; človekov razvoj, dobro upravljanje, vladavina prava in človekove pravice; mir in varnost; migracije in mobilnost; podnebni ukrepi, energija in okolje.

Na podlagi navedenega so za obdobje 2021–2027 določene tri prednostne naloge:

EU in Jordanija si bosta prizadevali za **krepitev sodelovanja za regionalno stabilnost in varnost, vključno z bojem proti terorizmu**. EU in Jordanija sta zanesljivi partnerici na področju zunanje in varnostne politike. Strateško in operativno sodelovanje bo potekalo dvostransko, znotraj večstranskih forumov in na regionalni ravni, tudi prek sopredsedovanja EU in Jordanije Uniji za Sredozemlje, izkoristila pa se bodo tudi predlagana letna srečanja med zunanjimi ministri EU in južnih partnerskih držav ter morebitna srečanja resornih ministrov. Spodbujanje miru in stabilnosti v regiji in po svetu s sodelovanjem v bližnjevzhodnem mirovnem procesu v skladu z mednarodnim pravom in ustreznimi resolucijami Varnostnega sveta Združenih narodov je v skupnem interesu EU in Jordanije ter v podporo politični tranziciji in izgradnji miru v Siriji, med drugim na podlagi

resolucije Varnostnega sveta ZN št. 2254. EU in Jordanija si prizadevata biti vzor tolerantnih družb, kar je še en razlog za okrepitev sodelovanja na področju zunanje politike.

Partnerstvo se osredotoča na spodbujanje gospodarskega okrevanja in stabilnosti, zelene, digitalne in vključujoče rasti, ki temelji na znanju, kakovosti izobraževanja in ustvarjanja dostojnih delovnih mest, tudi za mlade, v skladu s prednostnimi nalogami vlade, izvedbenim okvirnim razvojnim programom, strategijo „Jordanija 2025 – nacionalna vizija in strategija“ ter sektorskimi politikami in strategijami. Podpora je namenjena okrepitvi odpornosti Jordanije za spoprijemanje s posledicami sirske krize in regionalno nestabilnostjo ter gospodarskimi in družbenimi posledicami pandemije COVID-19 ob sočasnem izkoriščanju priložnosti za boljšo obnovo po krizi.

EU in Jordanija bosta pri obvladovanju podnebnih sprememb in degradacije okolja sodelovanje poglobili tako, da si bosta skupaj prizadevali za spodbujanje **zelene rasti in energetskega prehoda na podnebno nevtralnost** v skladu s strategijo Jordanije za energetski sektor (2020–2030) ter nacionalno določenim prispevkom Jordanije in nacionalnim načrtom prilagajanja. Močno, vključujoče, zeleno in povezano jordanško gospodarstvo, ki ga podpirajo **območje proste trgovine**, vzpostavljeno v okviru pridružitvenega sporazuma med EU in Jordanijo, shema poenostavljenih pravil o poreklu ter izboljšano naložbeno ozračje (prek reform poslovnega okolja) in dostop do financiranja zlasti za podjetnike ter *mala in srednja* podjetja (MSP), tudi s spodbujanjem javno-zasebnega dialoga in neposrednejšim sodelovanjem z zasebnim sektorjem, bo močna spodbuda za **ustvarjanje dostojnih delovnih mest**. Posodobitev, ekologizacija in diverzifikacija gospodarstva se bodo še dodatno okrepile s podporo za rast, ki temelji na inovativnosti, in izmenjavo znanja. K regionalnemu in gospodarskemu povezovanju bosta prispevala tudi sodelovanje pri trajnostni, pametni in odporni prometni poveztljivosti (vključno z letalskim sporazumom med EU in Jordanijo) ter izvajanje dolgoročne nacionalne prometne strategije za obdobje 2015–2030.

Posebna pozornost bo namenjena povečanju **zaposljivosti in udeležbe mladih in žensk v gospodarstvu**. Tovrstna pozornost bo namenjena tudi ustvarjanju trajnostnih in enakih gospodarskih priložnosti, tudi na podlagi **visokokakovostnega izobraževanja in poklicnega usposabljanja ter zagotavljanja primernih storitev javnega prevoza**, pa tudi spodbujanju kulture podjetništva in inovativnosti ter prehoda na zeleno krožno in digitalno gospodarstvo. Razmisliti bi bilo treba o pobudah na področju kulture, vključno s tistimi za razvoj kulturne in ustvarjalne industrije, saj pomembno prispevajo k spodbujanju medkulturnega dialoga in družbeno-gospodarskega razvoja.



S popolnim izvrševanjem pridružitvenega sporazuma in nadaljevanjem skupnega dela za okrepitev obstoječega trgovinskega in naložbenega odnosa bi se tudi povečalo  **vključevanje Jordanije na trg EU** ter ustvarile nove priložnosti za trgovino, naložbe in razvoj. EU bo v skladu s sporočilom o pregledu trgovinske politike<sup>6</sup> zainteresiranim partnerjem v južnem sosedstvu in Afriki predlagala novo **pobudo za trajnostne naložbe**.

Partnerstvo je osredotočeno na podpiranje prizadevanj in zaveze Jordanije za **krepitev dobrega upravljanja, vladavine prava, demokratične reforme in človekovih pravic, vključno s socialnimi pravicami in pravicami delavcev**. Človekove pravice in temeljne svoboščine, kot so določene v mednarodnih, regionalnih in nacionalnih zakonih, pomenijo skupne vrednote. Spoštovanje demokratičnih načel in človekovih pravic je bistven element odnosov med EU in Jordanijo ter trajnostnega družbeno-gospodarskega razvoja in stabilnosti v Jordaniji.

Na področju migracij in mobilnosti je ob upoštevanju sporočila Evropske komisije o novem paktu o migracijah in azilu<sup>7</sup> ter zakonodaje Jordanije napredek pri učinkovitem izvajanju različnih elementov **partnerstva za mobilnost** pomembna medsektorska prednostna naloga, ki bi prispevala tudi k rednemu in lažjemu gibanju oseb med Jordanijo in EU, med drugim z namenom krepitev turizma, lajšanja izmenjav na področju izobraževanja in sodelovanja z jordanskimi izseljenskimi skupnostmi v tujini. Celovit in trajnosten pristop k migracijam in azilu, vključno s sodelovanjem pri vračanju v skladu z nacionalnimi pristojnostmi EU in njenih držav članic, bi se lahko izkazal za učinkovitega tako za EU kot tudi za Jordanijo.

---

<sup>6</sup> COM(2021) 66 final z dne 18. februarja 2021.

<sup>7</sup> COM(2020) 609 final z dne 23. septembra 2020.

## 1. KREPITEV SODELOVANJA ZA REGIONALNO STABILNOST IN VARNOST, VKLJUČNO Z BOJEM PROTI TERORIZMU

EU priznava vsa zadevna prizadevanja Jordanije. EU in Jordanija bi morali nadaljevati tesno sodelovanje pri obravnavi regionalne nestabilnosti, vključno z varnostno grožnjo zaradi Daiša in drugih terorističnih skupin. EU je glede tega zavezana, da bo Jordaniji pomagala pri njenih prizadevanjih za stabilizacijo in varovanje njenih zunanjih meja. EU in Jordanija podpirata potrebo po trajnih in vzdržnih rešitvah krize v Siriji v skladu z resolucijo Varnostnega sveta ZN št. 2254 (2015). Reševanje krize v Siriji v ustreznih mednarodnih forumih bi se moralo nadaljevati, prav tako tudi sodelovanje v okviru časovnega načrta EU-Jordanija za okrepljeno varnost/boj proti terorizmu s posebnim poudarkom na skupnih projektih in izmenjavi informacij.

EU in Jordanija bi prav tako morali okrepiti „**gradnjo mostov**“ v drugih konfliktnih razmerah, vključno z bližnjevzhodnim mirovnim procesom. EU priznava nepogrešljivo in konstruktivno vlogo Jordanije pri zagotavljanju stabilnosti regije ter ponovno poudarja pomen ohranjanja zgodovinskega statusa quo svetih krajev v Jeruzalemu, tudi v zvezi s hašemitskim skrbništvom. EU in Jordanija bosta še naprej tesno sodelovali pri iskanju pravične in celovite rešitve izraelsko-palestinskega konflikta, ki bo temeljila na dvodržavni rešitvi, mednarodno dogovorjenih parametrih in mednarodnem pravu. Zunaj neposredne razsežnosti konfliktov bosta v okviru mehanizma Unije na področju civilne zaščite krepili sodelovanje in odpornost na področju obvladovanja tveganja nesreč in civilne zaščite, okrepili delo na področju odpornosti proti podnebnim spremembam in prilagajanja nanje ter vlagali v preventivne ukrepe.

EU in Jordanija sta partnerici pri spodbujanju in krepitvi medverskega in medkulturnega dialoga na svetovni in regionalni ravni, kjer ima Jordanija vodilno vlogo. EU in Jordanija bosta sodelovali in opredelili načine za varovanje in ohranjanje kulturne dediščine kot pomembnega sredstva za mir, demokracijo in trajnostni razvoj ter za vzpostavitev konstruktivnega dialoga in vključevanje, predlagali pa bosta tudi ukrepe za uresničitev teh ciljev.

Še en bistveni vidik dolgoročne stabilnosti bo dostop do naravnih virov, zlasti do varne pitne vode. Jordanija in EU bosta še naprej sodelovali, da bi dodatno izboljšali učinkovitost in trajnostnost gospodarjenja z vodnimi viri.

**Preprečevanje terorizma in nasilnega ekstremizma ter radikalizacije in boj proti njim** morata ostati visoko na dnevnem redu. Na podlagi tega in kot dopolnilo rednemu političnemu in tematskemu dialogu bosta EU in Jordanija okrepili konkretno sodelovanje in izmenjavo informacij za reševanje teh izzivov v okviru pravne države ter ob polnem spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin. EU in Jordanija bosta sodelovali pri odpravljanju temeljnih vzrokov radikalizacije, terorizma in nasilnega ekstremizma ob upoštevanju socialne kohezije, pomembne vloge žensk in mladih ter izobrazbe, tudi prek vzajemno dogovorjenih izobraževalnih programov in ob udeležbi širše jordanske civilne družbe.

EU in Jordanija sta vzpostavili tudi okvir za sodelovanje Jordanije v **operacijah EU za krizno upravljanje**, kar je še en primer tesnega sodelovanja pri varnostnih vprašanjih, na katerem se lahko gradi.

## 2. SPODBUJANJE TRAJNOSTNE GOSPODARSKE STABILNOSTI, ZELENE, DIGITALNE IN VKLJUČUJOČE RASTI, KI TEMELJI NA ZNANJU, KAKOVOSTI IZOBRAŽEVANJA IN USTVARJANJA DOSTOJNIH DELOVNIH MEST

Kriza v Siriji in posledična dolgotrajna prisotnost beguncev imata ogromen vpliv na družbeno-gospodarske razmere v Jordaniji, njene omejene naravne vire in zagotavljanje osnovnih storitev, kar še zaostreje že tako negotove gospodarske razmere. Pandemija COVID-19 je znatno povečala družbeno-gospodarske izzive, ranljivost in neenakosti. Zato se bodo nadalje razvijali in izvajali **gospodarski dialog, reforme in sodelovanje glede makroekonomskih vprašanj**, in sicer za spodbujanje zdravih makroekonomskih in strukturnih politik, ki krepijo potencial trajnostne in vključujoče rasti, povečujejo odpornost jordskega gospodarstva na gospodarske pretese ter krepijo vzdržnost javnih financ ob usklajevanju z večstranskimi in dvostranskimi donatorji.

Prizadevanja za ohranitev makroekonomske stabilnosti bi se morala nadaljevati v okviru revidiranega programa Mednarodnega denarnega sklada (MDS) in zavezi, ki jih je Jordanija sklenila z mednarodno skupnostjo po londonski konferenci leta 2019, ter načrta Jordanije za reforme. EU podpira taka prizadevanja z zagotavljanjem svoje pomoči za sodelovanje, pa tudi prek programov znatne makrofinančne pomoči.

Sodelovanje se bo poleg trdnega fiskalnega in proračunskega upravljanja nadaljevalo na področju **reform v jordskem javnem sektorju** z namenom izboljšanja upravljanja javnih financ ter tudi njegove splošne učinkovitosti in zmogljivosti za zagotavljanje storitev.

Glavni družbeno-gospodarski izzivi Jordanije, med drugim zaradi dolgotrajnih regionalnih kriz, so neenak dostop do zaposlovanja, tudi za ženske in mlade, slaba gospodarska rast, visoka stopnja brezposelnosti in rastoči dolg. Odpraviti bi jih bilo treba z ustvarjanjem dostojnega dela, podpiranjem podjetništva in inovativnosti (zlasti v zelenem, digitalnem in socialnem gospodarstvu), razvojem znanja, spretnosti in kvalifikacij (s spodbujanjem usmerjenega usposabljanja, izobraževanja in raziskovanja) ter razvojem usmerjenega in celovitega sistema socialne zaščite. V okviru prednostnih nalog partnerstva se to obravnava z uporabo različnih orodij politike: trgovine, razvoja podjetij, izobraževanja, usposabljanja in vseživljenjskega učenja ter povečane mobilnosti. Cilj vseh teh instrumentov je tudi krepitev gospodarskega položaja in udeležbe vseh segmentov družbe.

- (a) **Trgovina za razvoj** je ključni element prednostnih nalog partnerstva. S pospeševanjem izvoza v EU na podlagi sheme poenostavljenih pravil o poreklu in spremljevalnimi ukrepi se bo podprlo ustvarjanje delovnih mest, kar bo koristilo Jordaniji. EU in Jordanija bosta skupaj opredelili primerne pristope za krepitev posodobitve dvostranskih trgovinskih in naložbenih odnosov. Poleg tega bosta sodelovali na področju malih in srednjih podjetij, razvoja, tehnologije in strokovnega znanja, da bi poglobili dvostranske in gospodarske vezi.
- (b) Hkrati bosta EU in Jordanija nadaljevali **dialog**, da bi spodbudili usklajevanje na področjih, kot so sanitarni in fitosanitarni ukrepi, tehnične ovire v trgovini in storitve, ter tako olajšali trgovino in povečali privlačnost Jordanije za naložbe. Da bi EU bolje zaščitila zdravje in varnost potrošnikov ter olajšala trgovino, bo z Jordanijo sodelovala in jo podprla pri oblikovanju učinkovitih okvirov za varnost izdelkov v skladu z mednarodnimi standardi, pri čemer bi se izognili netarifnim oviram.
- (c) EU in Jordanija bosta prednostno obravnavali in okrepili prizadevanja za: **izboljšanje poslovnega ozračja** in privabljanje naložb, zlasti tistih, ki podpirajo prehod na odporno in krožno gospodarstvo z nizkimi emisijami; **podpiranje produktivnosti in konkurenčnosti zasebnega sektorja** ter spodbujanje podjetništva (tudi prek pravne, regulativne in upravne reforme, ki vključuje politiko varstva konkurence in pravila za nadzor subvencij, posojanja podjetjem ter čim boljšega izkoriščanja digitalne preobrazbe in zelenega prehoda); **oblikovanje ustreznega nabora znanj in spretnosti**, potrebnega na jordanskem trgu dela ter za zeleno, digitalno in socialno gospodarstvo. Pri uresničevanju teh ciljev bi si lahko pomagali z zgoraj navedeno novo **pobudo za trajnostne naložbe**. EU in Jordanija bosta poleg tega sodelovali pri krepitvi sektorjev, ki temeljijo na znanju, kar je pomembno za ustvarjanje dostojnih delovnih mest, zlasti med mladimi in ženskami, pa tudi pri podpiranju in krepitvi vloge podjetij, zlasti v gospodarskih sektorjih, ki jih je pandemija COVID-19 najbolj prizadela.

- (d) **Izobraževanje** je še en močan instrument za spodbujanje družbenega in gospodarskega razvoja. Uresničevanje te prednostne naloge v sodelovanju z EU bo ključno za Jordanijo, saj bo koristilo vsem prebivalcem Jordanije ter pomagalo pri premagovanju izzivov, povezanih s pandemijo COVID-19 in zapolnjevanjem vrzeli pri učenju. Vodilo sodelovanja EU-Jordanija bo **dostop do varnega in kakovostnega javnega izobraževanja za vse otroke, mlade in mlajše odrasle na vseh ravneh**, da se vsem zagotovi možnost študija, ustvarjanja lastne prihodnosti ter prispevanja h gospodarski rasti in razvoju države. Posebno pozornost je treba nameniti tudi poklicnemu usposabljanju in izobraževanju glede na potrebe trga dela, pa tudi visokošolskemu in vseživljenjskemu izobraževanju.

EU in Jordanija bosta dvostransko in v okviru Unije za Sredozemlje sodelovali tudi na področjih strategije za **znanost, tehnologijo in inovacije**, vključno z izvajanjem načrtov za obravnavanje skupnih prednostnih nalog, kot so podnebne spremembe, zdravje in obnovljivi viri energije.

EU in Jordanija bosta pospeševali inovativne raziskave, rešitve, ki temeljijo na znanju, in sodelovanje na področju **energije iz obnovljivih virov, energijske učinkovitosti, usklajene s strategijo za jordanski energetske sektor (2020–2030), in trajnostnega upravljanja naravnih virov, tudi za trajnostne kmetijske prakse in trajnostno gospodarjenje z vodo in ravnanjem z odpadki, vključno z varno pitno vodo**. Njuno sodelovanje bo usklajeno z agendo do leta 2030 in Pariškim sporazumom, tudi v okviru evropskega zelenega dogovora, pri čemer bodo okrepljeni ukrepi za spodbujanje prehoda na podnebno nevtrarno, odporno in krožno gospodarstvo. Sodelovanje na področju raziskav in inovacij bo še naprej potekalo v okviru programa Obzorje Evropa, partnerstva na področju raziskav in inovacij v Sredozemlju (PRIMA) ter regionalne platforme Unije za Sredozemlje za raziskave in inovacije.

EU in Jordanija bosta ustanovili forum za opredelitev in pripravo **prihodnjih naložbenih projektov** v skladu z nacionalnimi prednostnimi nalogami Jordanije ter ob usklajevanju z dvostranskimi in večstranskimi donatorji. EU si bo v sodelovanju z drugimi donatorji med drugim prizadevala za podpiranje Jordanije pri njenih načrtih za izvajanje projekta razsoljevanja in prenosa vode med Akabo in Amanom (AAWDC – Aqaba-Amman Water Desalination and Conveyance) kot nacionalnega strateškega projekta, katerega namen je zmanjšati pomanjkanje v državnih ključnih vodnih virih.

EU in Jordanija bosta sodelovali, da bi zagotovili **skladnost med prednostnimi nalogami na področjih energije, vode, hrane, zdravja in podnebnih sprememb**, spodbujali njihovo izvajanje ter zagotovili participativne procese na regionalni in mednarodni ravni.

### 3. KREPITEV DOBREGA UPRAVLJANJA, VLADAVINE PRAVA, DEMOKRATIČNE REFORME IN SPOŠTOVANJA ČLOVEKOVIH PRAVIC

V skladu s trdno zavezo Jordanije za nadaljnji proces reform, ki ga spodbuja kraljevi odbor za posodobitev političnega sistema, bosta EU in Jordanija nadaljevali sodelovanje, da bi dodatno okrepili demokratični in pravosodni sistem v Jordaniji, vladavino prava, enakost spolov ter varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin. EU in Jordanija bosta podpirali ukrepe za boj proti vsem oblikam diskriminacije, vse vidike, povezane z uspešno in dobro uveljavljeno civilno družbo, tudi z vzpostavitvijo zakonitega delovnega okolja in delovnega prostora, ki sta spodbudna za razvoj vitalne civilne družbe.

Sodelovanje bo osredotočeno na izvajanje obsežnih in vključujočih reform, nadaljnjo krepitev učinkovitosti, uspešnosti in neodvisnosti sodstva ter enak dostop do pravnega varstva za vse v skladu z mednarodno sprejetimi standardi. Vključevalo bo pravosodno sodelovanje v civilnih in kazenskih zadevah, in sicer s spodbujanjem pristopa k ustreznim mednarodnim konvencijam in njihovega izvajanja ter prizadevanjem za sklenitev mednarodnega sporazuma o pravosodnem sodelovanju v kazenskih zadevah z Eurojustom. Sodelovanje bo osredotočeno tudi na volilni proces (vključno z nadaljnjimi ukrepi na podlagi priporočil misije EU za opazovanje volitev in strokovne misije za volitve), podporo enakosti spolov, vključno z bojem proti nasilju na podlagi spola, pa tudi smiselnemu političnemu sodelovanju žensk in mladih ter krepitvi vloge žensk v političnem in javnem življenju. Sodelovanje med EU in Jordanijo bo zajemalo tudi ekonomske, socialne in kulturne pravice, državljansko vzgojo, krepitev večstrankarskega političnega sistema ter nadzorno in zakonodajno vlogo parlamenta, povezave med lokalno in nacionalno politiko, konstruktivni socialni dialog, proces decentralizacije, pluralistične in neodvisne medije, preglednost, tudi finančno, in odgovornost ter boj proti korupciji.

EU in Jordanija bosta ohranili reden **dialog o demokraciji in dobrem upravljanju, pravičnosti, vladavini prava in človekovih pravicah**. Dialog bo temeljil na mednarodnih, regionalnih in nacionalnih dosežkih in zavezah Jordanije. Civilna družba bo skupaj povabljen k sodelovanju.



Kar zadeva **človekove pravice**, bo redni dialog med drugim obravnaval: vse oblike svobode izražanja, svobodo združevanja, vključno z delovnim okoljem za civilno družbo in socialne partnerje, kot so delavski sindikati in gospodarske zbornice, pravice žensk in krepitev vloge žensk v političnem, gospodarskem in javnem življenju ter pravice otrok. Odgovorna, pregledna, učinkovita in vključujoča javna uprava je ključnega pomena za izvajanje teh ciljev ter za nadaljnje spodbujanje in krepitev demokracije, dobrega upravljanja in njenega boja proti goljufijam in korupciji, tudi z uspešnim in učinkovitim sodelovanjem z Evropskim uradom za boj proti goljufijam in Evropskim javnim tožilstvom.

V dialogu se bodo ustrezno upoštevale obstoječe zaveze, ki jih je Jordanija dala na večstranski ravni. Ta dialog bo zajemal tudi ekonomske, socialne in kulturne pravice, na primer na področju izobraževanja in dela. V dialogu se bodo obravnavala zlasti področja, ki sodijo v prednostne naloge partnerstva.

Da bi EU zagotovila visoko raven varstva osebnih podatkov, bo še naprej sodelovala pri spodbujanju nadaljnjega zbliževanja s standardi EU in mednarodnimi standardi za varstvo podatkov. Jordanija bi morala sprejeti nadaljnje praktične ukrepe za zagotavljanje spoštovanja pravic do zasebnosti in varstva osebnih podatkov v javnem in zasebnem sektorju, tudi na področjih preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ter kazenskega pravosodja.

## **ODZIV NA KRIZO V SIRIJI**

EU in Jordanija bosta še naprej sodelovali, da bi našli trajne in vzdržne rešitve krize v Siriji v skladu z resolucijo Varnostnega sveta ZN št. 2254 (2015) ter tako omogočili prostovoljno, varno in dostojno vračanje beguncev. Še naprej si bosta prizadevali, da tako beguncem kot tudi ranljivim gostiteljskim skupnostim zagotovita dostop do zaščite, možnosti preživljanja in storitev tudi z naslednjimi ukrepi:

- nadaljnjim lajšanjem upravnega statusa beguncev, da se jim zagotovijo učinkovita zaščita, dostop do osnovnih storitev ter spoštovanje njihovih temeljnih človekovih in pravnih pravic;

- izboljšanjem dostopa do bistvenih storitev in njihove kakovosti, vključno s socialnim varstvom, storitvami glede odpadne vode, zdravstvenim varstvom, tudi duševnim zdravjem in psihološko podporo, ter formalnim in neformalnim izobraževanjem;
- povečanjem njihovih možnosti preživljanja in samostojnosti z ustvarjanjem priložnosti, da prispevajo h gospodarskemu razvoju Jordanije, med drugim z: izboljšanjem poslovnega ozračja, produktivnosti in razmer na trgu dela, podpiranjem politik, da bi uskladili znanja in spretnosti ter potrebe trga delovne sile, olajšanjem dostopa do izobraževanja in usposabljanja, izboljšanjem in razširitvijo dostopa do priložnosti za delo, tudi s podpiranjem dela od doma in delovnih dovoljenj, krepitvijo gospodarskega položaja in udeležbe žensk in mladih;
- pospeševanjem izvoza na trg EU, tudi z učinkovitim izvajanjem sheme pravil o poreklu za Jordanijo, da bi spodbudili naložbe in ustvarjanje delovnih mest, kar bi koristilo tako Jordancem kot tudi sirskim beguncem.

## MEHANIZMI DIALOGA IN MEDSEBOJNEGA SODELOVANJA

Splošni okvir za odnose med EU in Jordanijo je določen s pridružitvenim sporazumom, ki je začel veljati leta 2002, in naprednim statusom, doseženim leta 2010. **Izvajanje pridružitvenega sporazuma je bilo uspešno poenostavljeno** z združitvijo pododborov v nekaj tematskih dialogov v skladu s prednostnimi nalogami partnerstva in z dopolnitvijo političnih dialogov.

V povezavi s pregledom agende za Sredozemlje in sklepov Sveta leta 2024 je predviden tudi vmesni pregled, da se oceni učinek prednostnih nalog partnerstva, ki bodo skupno dogovorjene med EU in Jordanijo, in da se te po potrebi prilagodijo.

Poleg tega bo v podporo zagotavljanju **pomoči EU kot odziva na sirsko begunsko krizo** potekal redni pregled ustreznih skupnih zavez iz teh prednostnih nalog v okviru dvostranskega sodelovanja med EU in Jordanijo ter drugih zadevnih dialogov in srečanj, pa tudi ukrepov, sprejetih po bruseljskih konferencah.

V skladu z **načelom večje odgovornosti evropske sosedске politike** bo EU, ob tesnem usklajevanju z državami članicami, sodelovala pri usklajevanju mehanizmov z jordansko vlado na centralni in lokalni ravni ter partnerji, kot sta civilna družba in zasebni sektor.

EU je pri uresničevanju ambicij, opredeljenih v prednostnih nalogah partnerstva, zavezana ohraniti finančne podpore in prizadevanjem znotraj mednarodne skupnosti v podporo Jordaniji, Jordanija pa se zavezuje, da bo še naprej izvajala svoj program reform, kar bo bistveno za skupno uspešnost partnerstva.

---